

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

RAPORT Z WARSZTATÓW ROBOCZYCH

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

20-22 czerwca 2012, Hotel „Corum” w Karpaczu, przy ul. Kościuszki 12-14

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

SPIS TREŚCI

I. PROWADZĄCY	3
II. UCZESTNICZY WARSZTATÓW	3
III. REALIZACJA PROGRAMU WARSZTATÓW.....	4
DZIEŃ PIERWSZY 20.06.2012	4
SESJA I. Przedstawienie uczestników. Prezentacja założeń projektu	4
SESJA II. Proces usamodzielnienia młodzieży opuszczającej placówki.	10
SESJA III i IV. Ubóstwo, wykluczenie społeczne, demoralizacja i drugie życie	15
SESJA V. Specyfika funkcjonowania placówek socjoterapeutycznych, resocjalizacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych.	26
DZIEŃ DRUGI 21.06.2012	30
SESJA VI. Niemieckie doświadczenia w organizacji hosteli dla młodzieży trudnej.....	30
SESJA VII, VIII, IX. Potrzeby, bariery oczekiwania	31
DZIEŃ TRZECI 22.06.2012	36
SESJA X, XI. Budowanie modelu hostelu	36
SESJA XII. Podsumowanie warsztatów	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
IV. WNIOSKI	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

I. PROWADZĄCY

1. Iwona Kraczkowska - pedagog Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Wałbrzychu, edukator socjoterapii, doradca zawodowy, terapeuta, psychoterapeuta, trener TZA, Kinezylogii Edukacyjnej.
2. Marta Gerlach-Malczewska - psycholog Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Wałbrzychu, oligofrenopedagog, trener TZA, Kinezylogii Edukacyjnej, Terapeuta EEG Biofeedback
3. Grzegorz Kruszyński - Wiceprezes Fundacji Europejskiej

II. UCZESTNICY WARSZTATÓW

LP	Nazwisko i imię	Instytucja	Instytucja, którą reprezentuje	Funkcja
1	Draus Sandra	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Wałbrzychu	Pracownik placówki	Psycholog
2	Furman Andrzej	Dom Dziecka w Jedlinie Zdrój	Wychowanek placówki	-
3	Guzikowska Małgorzata	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 10 w Wałbrzychu	Przedstawiciel Placówki Oświatowej	Pedagog
4	Kąsy Paweł	Hotel Maria w Wałbrzychu	Przedstawiciel Pracodawcy	Kadra zarządzająca
5	Kijewska-Potoczna Sylwia	Niepubliczny Dom Dziecka Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka w Wałbrzychu	Pracownik placówki	Pedagog
6	Makowska Elżbieta	Dom Dziecka w Jedlinie Zdrój	Pracownik placówki	Pedagog
7	Marciszak Małgorzata	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu	Przedstawiciel PCPR	Starszy Specjalista pracy z rodziną
8	Parjaszewska Natalia	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu	Przedstawiciel PCPR	Kadra zarządzająca
9	Pośpiech Anna	PH SPOKO Szostak Sp. J. Wałbrzych	Przedstawiciel pracodawcy	Kadra zarządzająca

3

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

10	Przybylski Przemysław	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Wałbrzychu	Wychowanek placówki	-
11	Suchocka Iwona	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu	Przedstawiciel PCPR	Starszy Specjalista pracy z rodziną
12	Szałkowski Adrian	Dom Dziecka w Jedlinie Zdrój	Wychowanek placówki	-
13	Wieczorkowska Barbara	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Wałbrzychu	Przedstawiciel Placówki Oświatowej	Pedagog szkolny
14	Wójtowicz Monika	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu- pedagog współpracujący ze szkołami, doktorant studiów Uniwersytetu Opolskiego w Opolu	Przedstawiciel MOPS, Uniwersytetu Opolskiego	Pedagog
15	Bogdan Skiba	SKI – MEDIA Wałbrzych	Pracodawca	Właściciel

4

III. REALIZACJA PROGRAMU WARSZTATÓW

DZIEŃ PIERWSZY 20.06.2012

SESJA I. Przedstawienie uczestników. Prezentacja założeń projektu

Pierwszym punktem programu konferencji było zapoznanie się uczestników warsztatów. Rozpoczął pan Grzegorz Kruszyński przedstawiciel Fundacji Edukacji Europejskiej. Opowiedział o działalności Fundacji, o realizowanych dotychczas projektach i przedsięwzięciach. Pani Katarzyna Ukrzewska reprezentująca partnera projektu - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu omówiła zakres działalności PCPR oraz przedstawiła doświadczenia jednostki budżetowej w realizacji projektów współfinansowanych przez Unię Europejską. Dalej krótko przedstawili się poszczególni uczestnicy. Kończącym elementem tego etapu było przedstawienie się osób prowadzących oraz omówienie programu warsztatów Pań Iwony Kraczkowskiej i Marty Gerlach-Malczewskiej.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

Po części wstępnej nastąpiło przedstawienie wniosków z realizacji projektu „Czas na Szansę dla Nas”. Prowadzące warsztaty są jednocześnie realizatorkami wymienionego wyżej projektu, który stał się inspiracją dla stworzenia projektu „Młodzi Gniewni”. Wystąpienie wsparte zostało prezentacją, której treść została zamieszczona poniżej. Prezentacja miała na celu wzbogacenie przekazu oraz zwiększenie zainteresowania słuchaczy zgodnie z zasadą polisensorycznego przetwarzania informacji.

MŁODZI GNIEWNI Fundacja Edukacji Europejskiej

Czas na szansę dla nas

- Punkt wyjścia dla autorów projektu
- Zmniejszenie liczby zachowań negatywnych (statystyki Ośrodka liczba rozmów)
- Wychowankowie trenowali w warunkach „Laboratoryjnych” – placówki
- Co dalej....

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MŁODZI GNIEWNI Fundacja Edukacji Europejskiej

CZAS REALIZACJI

Projekt „Czas na szansę dla nas” był realizowany w okresie od grudnia 2009 do listopada 2011. Był on prowadzony przez Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Wałbrzychu w partnerstwie z Młodzieżowym Ośrodkiem Socjoterapii w Wałbrzychu, Młodzieżowym Ośrodkiem Socjoterapii w Walimiu oraz z Dolnośląskim Centrum Informacji Zawodowej i Doskonalenia Nauczycieli w Wałbrzychu.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MŁODZI GNIEWNI Fundacja Edukacji Europejskiej

ADRESACI

Programem rozwojowym zostało objętych ponad 100 osób – wychowanków dwóch placówek socjoterapeutycznych i jednej resocjalizacyjnej

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MŁODZI GNIEWNI Fundacja Edukacji Europejskiej

CELE PROJEKTU

- Podniesienie kompetencji językowych wychowanków,
- Poszerzenie zakresu umiejętności związanych z użytkowaniem komputera,
- Rozwijanie świadomości i ekspresji kulturalnej,
- Wyposażenie młodzieży w umiejętności praktyczne z zakresu przedsiębiorczości i umiejętności zawodowych
- Rozwijanie kompetencji osobistych w zakresie funkcjonowania na rynku pracy,
- Rozwijanie kompetencji społecznych

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

RODZAJE ZAJĘĆ

- Język angielski
- Kurs komputerowy
- Przedsiębiorczość
- Trening zastępowania agresji
- Trening kompetencji społecznych
- Arteterapia
- Warsztaty zawodowe

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

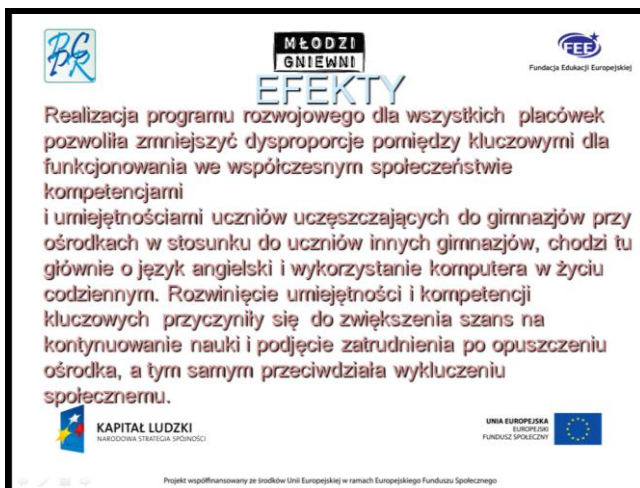
Zajęcia były prowadzone w oparciu o nowoczesne formy i metody dydaktyczne oraz z zastosowaniem nowoczesnych środków dydaktycznych, co zwiększyło efektywność

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

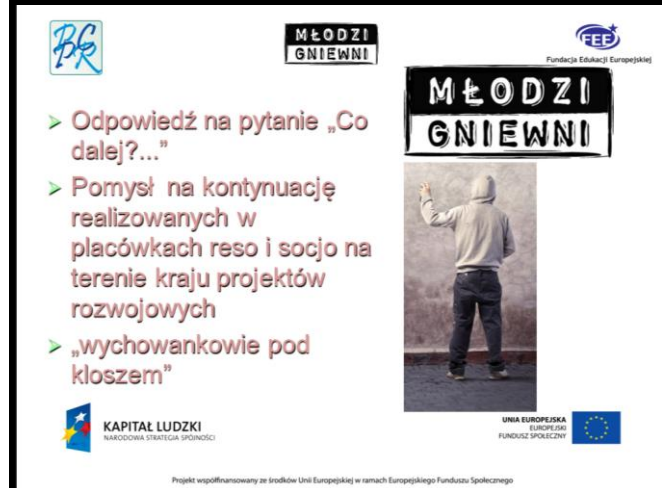
EFEKTY

Realizacja programu rozwojowego dla wszystkich placówek pozwoliła zmniejszyć dysproporcje pomiędzy kluczowymi dla funkcjonowania we współczesnym społeczeństwie kompetencjami i umiejętnościami uczniów uczęszczających do gimnazjów przy ośrodkach w stosunku do uczniów innych gimnazjów, chodzi tu głównie o język angielski i wykorzystanie komputera w życiu codziennym. Rozwinięcie umiejętności i kompetencji kluczowych przyczyniły się do zwiększenia szans na kontynuowanie nauki i podjęcie zatrudnienia po opuszczeniu ośrodka, a tym samym przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Odpowiedź na pytanie „Co dalej?...”

- Pomysł na kontynuację realizowanych w placówkach reso i socjo na terenie kraju projektów rozwojowych
- „wychowankowie pod kloszem”

MŁODZI GNIEWNI

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Rysunek 1. „Młodzi Gniewni” - szansą usamodzielnienia...

Kontynuacją wątku była przedstawiona przez Pana Grzegorza Kruszyńskiego prezentacja multimedialna dotycząca założeń projektu innowacyjnego Młodzi Gniewni.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy w ramach POKL

OKRES REALIZACJI

1.04.2012 – 31.12.2014

OBSZAR REALIZACJI

Powiat Wałbrzyski

PARTNERZY PROJEKTU
Fundacja Edukacji Europejskiej w Wałbrzychu
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu
Michael Tiffernus Instytut (Niemcy)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ODBIORCY

- 12 wychowanków MOW, MOS, placówek opiekuńczo – wychowawczych, zakładów poprawczych, mieszkańców Powiatu Wałbrzyskiego, uprawnionych do korzystania ze wsparcia PCPR w ramach Programów

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

1. BADANIA SPOŁECZNE

B1 – Wychowankowie
Wywiady pogłębione wśród 50 wychowanków placówek. Przedmiotem badań będzie określenie potrzeb i oczekiwań wychowanków oraz identyfikacja barier, które uniemożliwiają start w dorosłe życie i integrację społeczną i zawodową.

B2 – Pracownicy MOW, MOS, placówek opiekuńczo – wychowawczych, zakładów poprawczych.
W pogłębione wśród 30 pracowników MOW, MOS, placówek opiekuńczo – wychowawczych, zakładów poprawczych, (wychowawcy, pedagodzy, terapeuci). Przedmiotem badań będzie określenie potrzeb i oczekiwań pracowników oraz identyfikacja barier, które uniemożliwiają wychowankom skuteczny start w dorosłe życie i integrację społeczną i zawodową.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

1. BADANIA SPOŁECZNE c.d.

B3 – Pracownicy PCPR
Wywiady pogłębione wśród 10 pracowników PCPR (pracownicy socjalni, spec. pracy z rodziną). Przedmiotem badań będzie określenie potrzeb i oczekiwań pracowników oraz identyfikacja barier, które uniemożliwiają MOW, MOS, placówek opiekuńczo – wychowawczych, zakładów poprawczych, skuteczny start w dorosłe życie i integrację społeczną i zawodową.

B4 – Pracodawcy
Wywiady pogłębione wśród 50 pracodawców w powiecie wałbrzyskim (sektor przemysłu, handlu i usług). Przedmiotem badań będzie identyfikacja barier, które utrudniają wychowankom MOW, MOS, placówek opiekuńczo – wychowawczych, zakładów poprawczych, uzyskanie i utrzymanie zatrudnienia.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

1. BADANIA SPOŁECZNE c.d.

BS – Szkoły ponadgimnazjalne
Wywiady pogłębione wśród 5 szkół ponadgimnazjalnych w powiecie wałbrzyskim (szkoły zawodowe). Przedmiotem badań będzie identyfikacja barier, które utrudniają wychowankom MOW, MOS, placówek opiekuńczo – wychowawczych, zakładów poprawczych, podjęcie i kontynuację edukacji.

 KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

2. WARSZTATY ROBOCZE

Przedmiotem warsztatów będzie wymiana doświadczeń oraz przygotowanie założeń do opracowania wstępnej wersji produktu finalnego

MODELU FUNKCJONOWANIA HOSTELU

W warsztatach weźmie udział 15 osób, po 3 osoby z grup: wychowankowie, MOW, MOS, placówek opiekuńczo – wychowawczych, pracownicy ww. placówek, pracownicy PCPR, pracodawcy oraz szkoły ponadgimnazjalne.

 KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

4. Opracowanie wstępnej wersji produktu oraz strategii wdrażania projektu innowacyjnego

WSTĘPNY PRODUKT FINALNY

Na podstawie raportów cząstkowych, sprawozdania z warsztatów oraz raportu zbiorczego – końcowego powstanie wstępna wersja produktu finalnego w formie podręcznika zawierającego zestaw skutecznych narzędzi integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem oraz strategii wdrażania projektu innowacyjnego. Dokumenty te zostaną rozesłane do wszystkich MOW, MOS, placówek opiekuńczo – wychowawczych, zakładów poprawczych, PCPR na obszarze Dolnego Śląska – celem upowszechnienia na tym etapie realizacji projektu.

 KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

5/ Testowanie opracowanego produktu

W ramach zadania 2 przeprowadzone będzie testowanie opracowanego produktu na 12 osobowej grupie mieszkańców powiatu wałbrzyskiego, wychowanków MOW, MOS, placówek opiekuńczo – wychowawczych, zakładów poprawczych, w Polsce, korzystających ze wsparcia PCPR w ramach Programu Usamodzielnienia. Zadanie składa się z dwóch etapów:

E1 - Rekrutacja

Celem rekrutacji jest wytypowanie 12 wychowanków MOW, MOS, placówek opiekuńczo – wychowawczych, zakładów poprawczych, którzy z własnej woli chcą wziąć udział w testowaniu opracowanego produktu. W ramach rekrutacji odbędą się spotkania rekrutacyjne w PCPR, prowadzone przez wychowawców w obecności psychologa i doradcy zawodowego.

 KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

5/ Testowanie opracowanego produktu c.d.

E2 Testowanie

Cz.1 Opracowanie IPD i PU, szkolenia zawodowe i wsparcie doradcze

W pierwszej części wspólnie PCPR oraz z wychowankami MOW, MOS, placówek opiekuńczo – wychowawczych, zakładów poprawczych, opracowane zostanie 12 IPD, we współpracy z psychologiem i doradcą zawodowym. W ramach IPD zaproponowane będą szkolenia zawodowe oraz kontynuacja edukacji. W przypadku młodzieży uzależnionej od alkoholu, zaproponowana zostanie terapia uzależnień w systemie ambulatoryjnym.

Zaplanowano wsparcie:

- doradztwo zawodowe
- wsparcie psychologiczne
- szkolenia zawodowe wg potrzeb i oczekiwań wychowanków (wg badań B1)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

5/ Testowanie opracowanego produktu c.d.

Cz.2 Staże zawodowe, wsparcie doradcze – przygotowanie do samodzielności

Po zakończeniu szkoleń zawodowych, 12 wychowanków, zgodnie z IPD i PU będzie miało zaplanowane następujące działania:

- a/ kontynuacja edukacji
- b/ 12 miesięczny staż, zgodnie ze szkoleniem zawodowym
- c/ wsparcie doradcy zawodowego i psychologa
- d/ 12 miesięczna terapia uzależnień

Realizacja IPD i PU będzie się odbywała pod kontrolą opiekuna (4 os/1 opiekuna) oraz konsultanta z PCPR. Istotą tej części produktu jest połączenie narzędzi, którymi dysponuje PCPR w ramach PU oraz wypracowanych narzędzi w ramach IPD proponowanych w projekcie. Część wydatków w ramach zadania pokrywane będzie w ramach budżetu PCPR na realizację PU, dodatkowe narzędzia (z IPD) będą pokrywane ze środków POKL.

Po zakończeniu 12 miesięcznego stażu realizowany będzie 3-miesięczny monitoring wychowanków – ocena skutków realizacji zadania 2.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

6/ Analiza rzeczywistych efektów testowanego produktu

Ewaluacja zewnętrzna po zakończeniu etapu testowania - praca zlecona firmie specjalizującej się w ewaluacji produktów finalnych, wybranej zgodnie z PZP.

7/ Opracowanie ostatecznej wersji produktu finalnego

Na podstawie analizy efektów testowania, opracowany zostanie ostateczny produkt finalny (PF) i przekazany do Sekretariatu Krajowej Sieci Tematycznej celem dokonania walidacji

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

8/ Upowszechnienie i włączenie do głównego nurtu polityki

W ramach zad. 5 planowana jest organizacja konferencji upowszechniającej dla 100 przedstawicieli placówek MOW, MOS, placówek opiekuńczo – wychowawczych, zakładów poprawczych, PCPR z Dolnego Śląska. Konferencja będzie składała się z 2 części: 1 część wspólna: prezentacja PF, 2 część: w 5 grupach roboczych, konsultacje ze specjalistami biorącymi udział w projekcie. Każdy uczestnik konferencji otrzyma PF w formie drukowanej i na CD. Ponadto opublikowane zostaną 2 artykuły w prasie dolnośląskiej.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Rysunek 2. „Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym”

Po zakończeniu wystąpienia uczestnicy warsztatów zadawali pytania dotyczące realizacji projektu, szczegółów organizacyjnych. **Głównym wątkiem pojawiających się pytań była możliwość włączenia do projektu wychowanków spoza powiatu wałbrzyskiego. Osoby pracujące z młodzieżą w placówkach zwróciły uwagę na istotną kwestię wpływu powrotu do środowiska rodzinnego i lokalnego na powrót antyspołecznych zachowań i dawnych nawyków związanych z powtórным przystąpieniem do nieformalnych grup rówieśniczych o negatywnej opinii społecznej. Zarówno pracownicy jak i sami wychowankowie (przedstawiciele beneficjentów ostatecznych) podkreślali znaczenie wkroczenia w dorosłe życie w nowym otoczeniu, bez bagażu negatywnych opinii i stereotypów o sobie.**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

SESJA II. Proces usamodzielnienia młodzieży opuszczającej placówki.

Realizacja projektu innowacyjnego „Młodzi Gniewni” jest ściśle związana z zasadami organizowania w Polsce procesu usamodzielnienia wychowanków objętych opieką instytucjonalną. W związku z powyższym prowadzące warsztaty Iwona Kraczkowska i Marta Gerlach Malczewska zaprezentowały materiały dotyczące obowiązujących w Polsce przepisów prawnych regulujących organizację procesu usamodzielnienia. Uczestnicy warsztatów zostali wyposażeni w wyciągi z ustaw dotyczące usamodzielnienia (Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Dz.U. 2004 nr 64 poz. 593; Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Dz.U. 2011 nr 149 poz. 887).

USAMODZIELNIENIE

Proces usamodzielnienia to długotrwały proces wychowawczy mający na celu podjęcie przez osobę usamodzielnianą dojrzałego życia w integracji ze środowiskiem

ADRESACI USAMODZIELNIENIA

Osoba, która osiągnęła pełnoletniość w rodzinie zastępczej, oraz osoba pełnoletnia opuszczająca placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego i socjalizacyjnego, dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz **schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy**

CELE USAMODZIELNIENIA

Pomoc mająca na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, oraz

Pomoc:

1. pieniężna na usamodzielnienie,
2. pieniężna na kontynuowanie nauki,
3. w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym,
4. w uzyskaniu zatrudnienia,
5. na zagospodarowanie – w formie rzeczowej.

WARUNKI USAMODZIELNIENIA

- ✦ **pobyt w rodzinie zastępczej lub placówce nastąpił na mocy postanowienia Sądu,**
- ✦ **okres pobytu poza rodziną naturalną wynosi przynajmniej jeden rok,**
- ✦ **uzyskanie przez osobę wykształcenia,**
- ✦ **osoba, która przebywała w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, lub domu pomocy społecznej musi być zdolna do samodzielnej egzystencji,**
- ✦ **zobowiązanie się osoby usamodzielnianej do realizacji postanowień indywidualnego programu usamodzielnienia, opracowanego wspólnie z opiekunem usamodzielnienia i zatwierdzonego przez dyrektora PCPR.**

10

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

OPIEKUN USAMODZIELNIENIA

- ✦ jedno z rodziców zastępczych,
- ✦ dyrektor placówki rodzinnej,
- ✦ pracownik socjalny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- ✦ wychowawca,
- ✦ psycholog, pracownik socjalny placówki,
- ✦ inna osoba wskazana przez osobę usamodzielnioną

warunkiem pozostawania opiekunem procesu usamodzielnienia jest pisemna zgoda tej osoby

WAŻNE INFORMACJE DLA PLACÓWEK

- ✦ Dyrektor placówki lub rodzina zastępcza informują właściwe powiatowe centrum pomocy rodzinie o zamiarze usamodzielnienia się wychowanka, co najmniej na trzy miesiące przed opuszczeniem przez niego placówki.
- ✦ Na miesiąc przed opuszczeniem przez wychowanka placówki lub rodziny zastępczej należy złożyć dokumentację dotyczącą osoby usamodzielnianej.

ZADANIA OPIEKUNA PROCESU USAMODZIELNIENIA

- ✦ zapoznanie się z dokumentacją i drogą życiową osoby usamodzielniającej się,
- ✦ opracowanie wspólnie z osobą usamodzielniającą się indywidualnego programu usamodzielnienia,
- ✦ ocena indywidualnego programu usamodzielnienia oraz jego modyfikowanie,
- ✦ współpraca z rodziną osoby usamodzielniającej się oraz ze środowiskiem lokalnym, zwłaszcza ze szkołą i gminą,
- ✦ opiniowanie wniosku o przyznanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki.

INDYWIDUALNY PROGRAM USAMODZIELNIENIA

przygotowuje się co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności

- ✦ kontakty wychowanka z rodziną i środowiskiem,
- ✦ uzyskanie wykształcenia, tj. określenie kolejnych szczebli edukacji,
- ✦ uzyskanie kwalifikacji zawodowych przez wychowanka,
- ✦ uprawnienia do ubezpieczenia społecznego,
- ✦ uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- ✦ podjęcie zatrudnienia,
- ✦ formy przysługujących świadczeń.

INDYWIDUALNY PROGRAM USAMODZIELNIENIA

Przygotowując program usamodzielnienia należy uwzględnić w nim plan podejmowanych działań wynikających z programu oraz terminy ich realizacji, w szczególności należy określić, w jakiej szkole i w jakim okresie wychowanek zamierza podjąć naukę szkolną. Jest to ważne, ponieważ na tej podstawie planowane są środki finansowe przeznaczone na kontynuowanie nauki dla osób usamodzielnionych.

Indywidualny program usamodzielnienia staje się podstawą do przyznania świadczeń na usamodzielnienie z datą podpisania go przez osobę usamodzielnianą, opiekuna usamodzielnienia oraz dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Zmiany w indywidualnym programie usamodzielnienia może dokonać osoba usamodzielniana wspólnie z opiekunem usamodzielnienia w przypadku zmiany sytuacji życiowej wychowanka. Zmiany te wymagają zatwierdzenia przez dyrektora PCPR.

NIEZBĘDNA DOKUMENTACJA

- ✦ postanowienie Sądu, na mocy którego nastąpiło umieszczenie w placówce lub rodzinie zastępczej,
- ✦ zaświadczenie potwierdzające okres pobytu w placówce/rodzinie zastępczej,
- ✦ akt urodzenia,
- ✦ poświadczenie zameldowania (od urodzenia do chwili obecnej),
- ✦ świadectwo szkolne,
- ✦ aktualne zaświadczenie szkolne (w przypadku złożenia wniosku o przyznanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki),
- ✦ dowód osobisty,
- ✦ numer konta bankowego,
- ✦ dochody osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym,
- ✦ wniosek o przyznanie pomocy.

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

POMOC NA KONTYNUOWANIE NAUKI

- ✘ Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki wynosi 494,10 zł., co stanowi 30% podstawy.
- ✘ Przysługuje osobie usamodzielnianej kontynuującej naukę w gimnazjum, szkole ponadpodstawowej, szkole ponadgimnazjalnej lub szkole wyższej.
- ✘ Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się na czas nauki, do czasu jej ukończenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 lat.
- ✘ Warunkiem przyznania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki jest określenie w indywidualnym programie usamodzielniania planu kontynuowania nauki oraz przedłożenie na początku każdego semestru zaświadczenia stwierdzającego kontynuowanie nauki.

POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE

- ✘ uzależniona jest od okresu pobytu w placówce lub rodzinie zastępczej, i może wynosić od 100% do 400% podstawy.
- ✘ Pomoc ta zostaje wypłacana po ukończeniu nauki, jednak w uzasadnionych przypadkach starosta może ją wypłacić w trakcie trwania nauki.
- ✘ Warunkiem przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie jest pisemna deklaracja osoby usamodzielnianej, zawarta w indywidualnym programie usamodzielniania, że pomoc ta będzie przeznaczona na zaspokojenie ważnej życiowej potrzeby, w szczególności na:
 - ✘ polepszenie warunków mieszkaniowych,
 - ✘ stworzenie warunków do prowadzenia działalności zarobkowej, w tym podniesienie kwalifikacji zawodowych,
 - ✘ pokrycie wydatków związanych z nauką osoby usamodzielnianej.

POMOC PIENIĘŻNA NA ZAGOSPODAROWANIE W FORMIE RZECZOWEJ

- ✘ materiały niezbędne do przeprowadzenia remontu i wyposażenia mieszkania,
- ✘ niezbędne urządzenia naukowe,
- ✘ pomoce naukowe,
- ✘ sprzęt rehabilitacyjny,
- ✘ sprzęt, który może służyć do podjęcia zatrudnienia.

- ✘ Pomoc pieniężną na zagospodarowanie w formie rzeczowej przyznaje starosta powiatu właściwego ze względu na miejsce osiedlenia się wychowanka po opuszczeniu placówki. Oznacza to, że jeśli wychowanek, który przed umieszczeniem w placówce mieszkał na terenie powiatu świdnickiego, a po opuszczeniu placówki osiedlił się na terenie powiatu wałbrzyskiego z zamiarem stałego pobytu, to powiat wałbrzyski jest właściwy do przyznania ww. świadczenia.
- ✘ Warunkiem przyznania tej formy pomocy jest pisemne oświadczenie osoby usamodzielnianej o zamiarze stałego osiedlenia się na terenie tego powiatu, do którego starosta wnosi podanie o przyznanie pomocy. Ta forma pomocy nie jest uzależniona od dochodów.

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

ODMOWA UDZIELENIA POMOCY

- ✗ istnieje uzasadnione przypuszczenie, że pomoc zostanie wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem;
- ✗ osoba usamodzielniana przed osiągnięciem pełnoletniości opuściła samowolnie pieczę zastępczą;
- ✗ osoba usamodzielniana porzuciła naukę umożliwiającą jej przygotowanie zawodowe i nie podejmuje zatrudnienia;
- ✗ stosunek pracy z osobą usamodzielnianą został rozwiązany bez wypowiedzenia z winy pracownika;
- ✗ osoba usamodzielniana bez uzasadnionej przyczyny uchyliła się od podjęcia proponowanego jej zatrudnienia porzuciła bez uzasadnionej przyczyny;
- ✗ osoba usamodzielniana została skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;

Rysunek 3. Proces usamodzielniania młodzieży objętej pomocą instytucjonalną

Po przedstawieniu założeń prawnych organizacji pomocy dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, socjoterapeutycznych i resocjalizacyjnych zaproszeni pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu opowiedziały o faktycznych możliwościach związanych z organizacją procesu usamodzielniania. Poruszyły kwestie braku środków finansowych na organizację procesu usamodzielniania, braku wsparcia ze strony władz lokalnych oraz centralnych (np. wprowadzenie przepisu, że tzw. Wyprawka jest wypłacana po ukończeniu nauki, co skłania wiele osób usamodzielnianych do rezygnacji z dalszego kształcenia).

W dyskusji, która miała miejsce po prezentacjach, poruszonych zostało wiele istotnych kwestii dotyczących usamodzielniania. **Ważkim problemem jest małe zainteresowanie problemami społecznymi prywatnych przedsiębiorców, a także wielkich korporacji. Duże korporacje działające na terenie Wałbrzycha są tylko pozornie zainteresowane problemami społecznymi.** Jeden z uczestników podał za przykład zatrudnianie agencji pracy tymczasowej do pozyskiwania pracowników nie zapewnia poczucia bezpieczeństwa finansowego czy stałości zatrudnienia. Dodatkowo uniemożliwia identyfikację pracownika z pracodawcą. **W firmach nie ma osób wyspecjalizowanych w pracy z osobami młodymi (szczególnie w zakresie motywowania ich do wydajnej i efektywnej pracy).** Polityka państwa nie jest kierowana na promowanie firm, które przełamują stereotypy i starają się minimalizować skutki wykluczenia społecznego. **Przedstawiciele pracodawców zaproszeni na warsztaty zwrócili uwagę na olbrzymią ilość stereotypów funkcjonujących w społeczeństwie w odniesieniu do młodych ludzi zagrożonych wykluczeniem społecznym i demoralizacją.**

13

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

WNIOSKI MODERATORA

1. Proces usamodzielniania musi być monitorowany na bieżąco przez opiekuna danego wychowanka. Pozostawienie wychowanka bez opieki skutkuje częstym przerywaniem edukacji. Wychowanek po opuszczeniu placówki, ma opracowany program usamodzielniania. Środki finansowe z PCPR w ramach programu są wypłacane przez okres kontynuacji edukacji, jednakże większości wychowanków nie korzysta z możliwości doradztwa zawodowego, psychologicznego czy innych form wsparcia. W związku ok. 75% wychowanków wypada z systemu edukacji, nie kontynuuje edukacji i zatrzymuje swój rozwój osobisty i zawodowy.
2. Opiekun wychowanka – szczególne znaczenia dla podniesienia skuteczności programu usamodzielniania mają kompetencje opiekuna i jego odpowiedzialność za efekty swojej pracy. Ważna jest również dostępność dla wychowanka dodatkowego wsparcia w formie doradztwa zawodowego, psychologicznego, terapii uzależnień, terapii grupowej, warsztatów rozwojowych itp. Opiekun powinien mieć możliwość skierowania wychowanka na ww. rodzaje wsparcia.
3. Program Usamodzielniania – PU powinien być konkretny, przydatny - adekwatny do sytuacji młodego człowieka. Oznacza to, że w procesie tworzenia programu usamodzielniania trzeba zwiększyć rolę samego wychowanka, żeby zaplanowane w PU działania były odzwierciedleniem jego potrzeb i oczekiwań a nie potrzeb PCPR czy placówki. Zaleca się żeby PU były opracowywane w uzgodnieniu z doradcami zawodowymi i psychologami.
4. Rodzina wychowanka – opiekun wychowanka powinien ściśle współpracować z rodziną danego wychowanka. Współpraca z rodziną powinna mieć na celu usuwanie potencjalnych barier, zagrożeń i zbudowanie systemu wsparcia dla wychowanka z aktywnym udziałem rodziców/opiekunów.
5. Program usamodzielniania i jego realizacji – w procesie tworzenia PU i wsparcia w trakcie jego realizacji powinni uczestniczyć: opiekun wychowanka /pedagoga /terapeuta /wychowawca ze szkoły i sam wychowanek. Indywidualizacja potrzeb i planów wychowanka oraz interdyscyplinarne wsparcie może skutkować skutecznym przewidywaniem i usuwaniem barier i zagrożeń w procesie wchodzenia w dorosłe życie.
6. Kompetencje pracowników socjalnych i innego personelu – niezbędne jest doskonalenie kadry pracowników socjalnych odpowiedzialnych za PU oraz kadr pedagogów szkolnych, opiekunów, doradców zawodowych w zakresie indywidualizacji potrzeb wychowanka oraz interdyscyplinarnego podejścia do procesu usamodzielniania.

14

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

7. Rodzina i rodziny zastępcze – wychowanek powinien otrzymać wsparcie w kontakcie i relacjach w rodziną właściwą lub rodziną zastępczą. Budowanie wsparcie w jego pierwotnym środowisku ma rodzina wielkie znaczenie z punktu widzenia trwałości osiągniętych rezultatów w pracy w Hostelu. Niezbędna zatem jest edukacji i wsparcie doradcze dla członków rodziny.

SESJA III i IV. Ubóstwo, wykluczenie społeczne, demoralizacja i drugie życie

Innowacyjność projektu wiąże się z koniecznością uwzględnienia specyfiki grupy, która ma zostać objęta pomocą. Osoby współpracujące z młodzieżą muszą poznać zjawiska dotyczące tej grupy beneficjentów. Jest to tym bardziej istotne, że problemy podkultury więziennej stają się wszechobecne, przenikają do życia społecznego, zaburzając jakość relacji interpersonalnych. Dodatkowo wśród społeczeństwa funkcjonują stereotypy i schematy poznawcze dotyczące omawianych zjawisk, które jeszcze bardziej zniekształcają obraz rzeczywistości a w węższym zakresie obraz wychowanków omawianych placówek. Wprowadzeniem do zagłębienia się w problematykę ubóstwa, wykluczenia społecznego, demoralizacji i drugiego życia z jednej strony, a z drugiej uświadomienia stereotypowego postrzegania osób dorosłych był warsztat:

Wykluczenie społeczne i drugie życie wykonane techniką kolaż:

- I grupa. definicja wykluczenia społecznego
- II grupa definicja drugiego życia
- III grupa przejawy wykluczenia społecznego
- IV grupa przejawy drugiego życia

Grupy dokonały prezentacji wykonanych metodą kolażową plakatów. Konfrontacja wyobrażeń o wychowankach placówek z osobistym kontaktem z tymi osobami szczególnie wśród pracodawców wywołały silne emocje. **W swoich wypowiedziach podkreślali oni konieczność wprowadzenia na szczeblu państwowym działań, które pozwolą na doświadczenie osobistego kontaktu młodzieży usamodzielnianej czy ogólniej zagrożonej demoralizacją (wykluczeniem społecznym) i objętej opieką instytucjonalną z pracodawcami, a nawet szerzej ogółem społeczeństwa, ponieważ zdaniem uczestników warsztatów taki kontakt może stanowić jedyny skuteczny sposób walki ze stereotypowym, negatywnym obrazem funkcjonującym powszechnie.**

Wynikiem pracy zespołów były definicje istotnych z punktu widzenia projektu pojęć. I tak grupy:

15

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

grupa I. Wykluczenie społeczne

- ❖ Wykluczenie ze względu na rasę
- ❖ Wykluczenie ze względu na religię
- ❖ Wykluczenie ze względu na niepełnosprawność
- ❖ Wykluczenie ze względu na wygląd
- ❖ Wykluczenie ze względu na bezrobocie
- ❖ Wykluczenie ze względu na wiek
- ❖ Wykluczenie ze względu na konflikty z prawem
- ❖ Wykluczenie ze względu na orientację seksualną
- ❖ Wykluczenie ze względu na ubóstwo

grupa II. Drugie życie

<p>PRZYWÓDCY</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Zakaz mnie nie dotyczy ❖ Reguły chaosu ❖ Stan gry – czwarta władza ❖ Sprawiedliwi wojna i spokój ❖ Akcja ❖ Zwycięskie wizje ❖ Inna droga ❖ Twórca mitów ❖ Nic na siłę ????? ❖ Podać do sądu... Sąd? Tego jeszcze nikt w tym mieście nie zrobił. Będę pierwsza!!! Wyrok: godność ocalona 	<p>ZALEŻNI</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ najlepiej trenować razem dyscypliny, które łączy jeden cel ❖ W oku cyklonu ❖ Twarze smutku ❖ To nie ja ❖ Maski ❖ Formalizacja ❖ Sztywne reguły
--	--

16

grupa III. Przejawy wykluczenia społecznego

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Bezrobocie ❖ Alkoholizm ❖ Agresja ❖ Samotność 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Łzy ❖ Brak akceptacji ❖ Smutek <p>Szara rzeczywistość</p>
--	---

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

MŁODZI GNIEWNI

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

18

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

MŁODZI GNIEWNI

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

Rysunek 4. Plakaty kolażowe

20

WNIOSKI MODERATORA

1. Proces usamodzielniania musi być opracowany na bazie rzeczywistych i precyzyjnie zdiagnozowanych potrzeb wychowanka. Praktyka dotychczasowa wskazuje na to, że PU są opracowywane przez wychowawców w placówkach wspólnie z wychowankami. Młodzi ludzie opuszczający placówkę nie przykładają wagi do tego dokumentu, nie znają dokładnie swoich potrzeb edukacyjnych, zawodowych itp., więc dokument jest czymś w rodzaju „przepustki na wolność” a nie dokumentem na bazie którego mogą planować swój rozwój osobisty czy też zawodowy. Proces przygotowywania PU powinna poprzedzać szczegółowa diagnoza potrzeb, oczekiwań i barier wychowanka. Szczególne znaczenia ma identyfikacja jego potrzeb i oczekiwań widziana jego własnymi oczami a nie oczami i doświadczeniem wychowawcy czy pracownika PCPR.

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

2. Potrzeby wychowanka – wychowanek przebywając w placówce myśli głównie o opuszczeniu placówki i o tzw. „wolności”. Nie zastanawia się nad rozwojem zawodowym czy osobistym. Zgadza się na proponowane przez wychowawcę działania, licząc na to, że są właściwe i odpowiednie. Nie poddaje ich krytyce bo sam jeszcze nie wiem co dla niego będzie dobre i właściwe. Stąd ważna jest wczesna diagnoza na etapie tworzenia i planowania PU oraz elastyczne korygowanie PU po opuszczeniu placówki.
3. Z punktu widzenia działalności HOSTELU, PU będzie poddawany bieżącym korektom przez opiekuna w porozumieniu z doradcami i terapeutami. System wsparcia czyli oferta HOSTELU oraz instytucji współpracujących powinna być wciąż analizowana i wykorzystywana przez opiekuna w porozumieniu z wychowankiem. Oznacza to, że personel HOSTELU powinien mieć dostęp do pełnej, dostępnej oferty wsparcia w obszarach terapii, doradztwa, szkoleń, staży itp. żeby mógł na bieżąco reagować na potrzeby wychowanka.
4. Wychowanek – w procesie przygotowywania i korygowania PU ważną rolę odgrywa sam wychowanek. W trakcie pobytu w HOSTELU opiekun wraz ze specjalistami powinien pracować z wychowankiem nad odkryciem przez niego, jego rzeczywistego potencjału, istniejących barier i zagrożeń również w najbliższym otoczeniu. Oznacza to, że im większa otwartość wychowanków tym większa adekwatności PU i jego skuteczność.
5. Indywidualizacja potrzeb – najważniejszym elementem PU oraz jego monitorowania i wsparcia jest określenie potencjału i potrzeb wychowanka. Proces tworzenia zaczyna się podczas pobytu w placówce a później jest kontynuowany i monitorowany w HOSTELU. Oznacza to, że powinny być tworzone interdyscyplinarne zespoły doradcze złożone z wychowawcy danej placówki, opiekuna w HOSTELU, doradcy zawodowego, psychologa terapeuty i samego wychowanka. Konsekwencją takiej sytuacji konieczne jest nawiązywanie trwałych porozumień między placówką, HOSTELEM, szkołą, PCPRem i innymi instytucjami uczestniczącymi w tym procesie.
6. Kompetencje pracowników socjalnych i innego personelu – w programie działalności HOSTELU powinien znaleźć się komponent zawierający model szkoleń dla kadry osób odpowiedzialnych za wsparcie i prowadzenie wychowanka oraz zestaw dokumentów opracowywanych przez zespół interdyscyplinarny – zawierający szczegółową diagnozę wychowanka.

21

Podsumowaniem i uzupełnieniem pracy uczestników było omówienie przez osoby prowadzące warsztaty w oparciu o przygotowaną prezentację multimedialną istotnych pojęć związanych ze specyfiką beneficjentów.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

MŁODZI GNIEWNI

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

UBÓSTWO

Ubóstwo określamy względem podstawowych potrzeb życiowych człowieka, związanych z jego strukturą biologiczną, których zaspokojenie decyduje o przeżyciu, a zależy w dużej mierze od posiadania pieniędzy lub innych dóbr materialnych.

Kryteriami ubóstwa będą zatem:

- dostęp do wody pitnej,
- właściwe warunki sanitarne,
- wartościowa żywność,
- odpowiednia odzież,
- godne miejsce i warunki zamieszkania.

„Ubóstwo” to stan osoby, w którym brakuje jej podstawowych dóbr, na skutek czego jej podstawowe potrzeby nie są zaspokojone.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

WYKLUCZENIE SPOŁECZNE

„Wykluczenie społeczne” określamy względem możliwości i warunków uczestnictwa osoby w życiu politycznym, kulturalnym i gospodarczym społeczeństwa.

Kryteriami wykluczenia społecznego będzie zatem brak m.in.:

- dostępu do instytucji państwowych i politycznych, wpływu na podejmowane decyzje, braku postawy obywatelskiej, akceptacji we własnym środowisku (z różnych względów);
- dostępu do edukacji, sztuki, rozrywki, wypoczynku oraz informacji i mediów, jak również niezrozumienie wartości fundujących dane społeczeństwo;
- pracy i godnej płacy, możliwości korzystania z systemu zabezpieczeń społecznych, ochrony zdrowia, transportu czy dóbr publicznych, jak również do dóbr konsumpcyjnych.

„Wykluczenie społeczne” to stan wyobcowania z życia wspólnoty - w jego wymiarach politycznym, kulturalnym czy gospodarczym.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

GRUPY RYZYKA

długotrwale bezrobotni,
osoby niepełnosprawne,
osoby chore psychicznie,
uzależnieni,
opuszczający zakłady karne i poprawcze,
kobiety samotnie wychowujące dzieci,
ofiary patologii życia rodzinnego,
osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych,
starsze osoby samotne,
bezdolni,
dzieci i młodzież ze środowisk zaniedbanych oraz wychowujące się poza rodziną,
osoby będące imigrantami oraz członkowi mniejszości narodowych (np. członkowie społeczności romskiej).

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

UBÓSTWO A WYKLUCZENIE SPOŁECZNE

	UBÓSTWO	WYKLUCZENIE SPOŁECZNE
SYTUACJA	brak dostępu do podstawowych dóbr i niezaspokojenie podstawowych potrzeb	wyobcowanie z życia politycznego, kulturalnego i gospodarczego społeczeństwa
CZEGO BRAKUJE	pieniądze, żywność, mieszkanie, odzież, etc.	wielowymiarowy brak relacji społecznych, takich, jak zaangażowanie, integracja czy władza
PODZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA	pionowy: stojący wyżej (bogatsi) i stojący niżej (biedniejsi)	poziomy: grupy wewnątrz (włączeni) i na zewnątrz (wyłączeni)
REMEDIUM	stworzenie możliwości podjęcia pracy zarobkowej	środki aktywizacyjne i integracyjne
ANALIZA NAUKOWA	ekonomia	socjologia

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

PRZYCZYNY UBOSTWA I WYKLUCZENIA

Osobiste
lenistwo, niegospodarność, nieudolność, uzależnienia, nałogi i patologie, choroby, niepełnosprawność, brak wykształcenia i analfabetyzm, podeszły wiek, brak zabezpieczeń socjalnych, zaniżona samoocena (np. kompleksy), rozwiązłość seksualna.

Pozaosobiste
strukturalne bezrobocie, spadek realnych dochodów wielu grup zawodowych, klęski naturalne i katastrofy, ograniczanie i wadliwe rozdzielanie środków na pomoc społeczną, dyskryminujące wzorce kulturowe, nierówności społeczne, wojny, opresywny system polityczno-ekonomiczny, przestępczość, uchodźstwo, sąsiedztwo polityczne, przemoc, migracje (często nielegalne).

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

EKONOMICZNE PRZYCZYNY

- rozpad tradycyjnych form społecznych, np. rodziny
- trudna sytuacja gospodarcza kontynentu, kraju, regionu
- brak kapitału bądź sprzyjających warunków dla podjęcia działalności gospodarczej
- przestarzała technologia, generująca wysokie koszty produkcji i niską jakość wyrobu; niewłaściwy sposób produkcji rolnej, wydobywczej i wykorzystania surowców
- wciąż odczuwalne skutki systemu komunistycznego w państwach Europy Środkowo-Wschodniej
- niski kapitał społeczny, brak międzyludzkiego zaufania
- brak lub niedorozwój infrastruktury (np. budynki, drogi, telefon, internet)
- błędnie prowadzona polityka ekonomiczna państwa lub UE, biurokracja i korupcja, wysokie podatki
- konkurencja na rynku towarów i usług
- doraźny charakter pomocy socjalnej
- ideologie destrukcyjne wzorce zachowań i ład społeczny

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

DEMORALIZACJA NIELETNICH

- Małoletni** - osoba do lat 18
- Nieletni**:
 - w sprawach o zapobieganie i zwalczanie demoralizacji osoba do lat 18
 - W sprawach o czyny karalne osoba od 13 do 17 r. ż.
 - W zakresie orzeczonych środków wychowawczych i poprawczych osoba do ukończenia 21 lat

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

DEFINICJA DEMORALIZACJI

Demoralizacja nieletnich - oznacza stan albo proces charakteryzujący negatywne postawy i zachowania w stosunku do obowiązujących w społeczeństwie norm i zasad postępowania. Ustawa wskazuje na najbardziej typowe i najczęściej występujące przejawy demoralizacji, które mają postać systematycznych, powtarzających się zachowań.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

ZAGROŻENIA

- Ucieczki z domów,
- Spędzanie wolnego czasu z osobami, które prezentują zachowania świadczące o ich demoralizacji,
- Przebywanie w grupach przestępczych,
- Kontakty z subkulturami młodzieżowymi,
- Zagrożenia wynikające z korzystania Internetu i innych urządzeń multimedialnych,
- Brak nadzoru ze strony osób, które są do niego zobowiązane,
- Spożywanie alkoholu i środków odurzających,
- Przebywanie w miejscach zagrożonych i niebezpiecznych, jak również w centrach handlowych.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

PRZEJAWY DEMORALIZACJI

- ✓ zaniebdywanie obowiązku szkolnego,
- ✓ naruszanie zasad współżycia społecznego,
- ✓ spożywanie alkoholu i środków odurzających,
- ✓ prostytutcja,
- ✓ włóczęgostwo,
- ✓ ucieczki z domów, wagary,
- ✓ udział w grupach przestępczych,
- ✓ przynależność do subkultur i nieformalnych grup młodzieżowych.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

PRZESTĘPCZOŚĆ NIELETNICH

Przestępczość nieletnich to w głównej mierze czyny mające bezpośredni wpływ na tzw. poczucie bezpieczeństwa zwykłego mieszkańca.

Struktura przestępczości nieletnich na przestrzeni okresu poddanego analizie (1999-2006) kształtowała się, bowiem w ten sposób, że czyny z 5 kategorii tj.

- kradzież cudzej rzeczy,
- kradzież z włamaniem,
- przestępstwa rozbójnicze,
- bójka, pobicie,
- przestępstwa narkotykowe,

stanowiły do 80% w całej przestępczości nieletnich.

Sposób popełniania czynów w tych kategoriach przez osoby nieletnie cechuje „duża spektakularność”, są to często działania wręcz na pokaz, w sposób jawny na oczach innych uczestników, nacechowany swego rodzaju zachwalnością, nieletni często nie kryją się z tą działalnością, wręcz chwala się swoimi wyczynami przed rówieśnikami oraz lokalnymi społecznościami

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

SERYJNOŚĆ PRZESTĘPCZOŚCI

Przestępczość nieletnich cechuje seryjność, tzn. nieletni popełniając przestępstwo i "nie ponosząc za nie konsekwencji", bo nie zostało ono wykryte kontynuują przestępcze działania z reguły do czasu "sprawy na policji".

Świadczy o tym m.in. to, że ilość spraw przekazanych do sądów rodzinnych zawsze jest od 3 do 5 razy mniejsza niż ilość udowodnionych nieletnim czynów karalnych. Co roku jak wynika ze szczegółowych analiz, policja prowadziła szereg spraw wobec nieletnich, którym zarzucano popełnienie od kilku do kilkadziesiątu przestępstw.

Brak reakcji ze strony osób dorosłych na zachowania nieletniego będące przestępstwem często skutkują tym, że dochodzi do popełnienia kolejnych przestępstw przez nieletniego. Zasadą jest również to, że zwiększa się częstotliwość popełniania czynów oraz ich tzw. ciężar gatunkowy.

Ze zjawiskiem seryjności wiąże się również zagadnienie działania w warunkach **recydywy** tzn. pewnej liczby nieletnich, którzy z popełniania przestępstw uczynili sobie styl życia. Często są to nieletni, wobec których sąd stosuje środki izolacyjne. Nieletnich tych cechuje bardzo wysoki stopień demoralizacji.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

GENEZA

Drugie życie (grypsera) przeniknęła do placówek resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych z zakładów karnych

Przyczyny: skazani w środowiskach nieletnich, zafascynowanie podkulturą więzienną, zaspokajanie potrzeb.

Pewna zbiorowość ludzi, których łączy silna więź, ma swoje korzenie w ich sytuacji życiowej tzn. przebywaniu w warunkach placówek

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Przyczyny powstawania grup

- Więź terytorialną (pochodzenie np. z jednego miasta)
- Popętnianie podobnych czynów karalnych, lub wspólne czyny karalne
- Wcześniejsze przebywanie w tej samej placówce
- Plany związane z przepustkami i przyszłością po wyjściu z placówki
- Wzajemne zaspokajanie potrzeb
- Przeciwności – opozycja do personelu
- Wspólne wartości – przejawy demoralizacji

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Podkultura więzienna definicja

„ ukształtowane tradycyjnie w pewnych grupach lub środowiskach ludzkich swoiste sposoby zachowania, modele wzajemnej komunikacji ze sobą, członków grupy, styl życia, formy ekspansji, kierunek zainteresowań, upodobań, postawy społeczne, a nieraz także system wartości anektowany w danym środowisku”

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Podział społeczności placówki

„Lepsi” – „gorsi”
 „My” – „oni”
 „Ludzie” – „nie - ludzie”
 „Elita” – „reszta”
 „Gity” – „Frajerzy”

Konfidenci, przydupasy, pupilki, ulubieńcy wychowawców.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

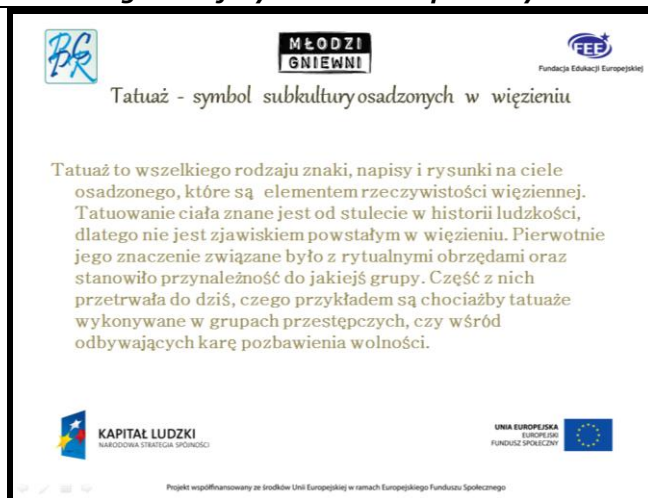
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

Rysunek 5. Ubóstwo, demoralizacja, wykluczenie społeczne, drugie życie.

SESJA V. Specyfika funkcjonowania placówek socjoterapeutycznych, resocjalizacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych.

26

Przedstawienie rozwiązań pracy z młodzieżą trudną przez partnerów z Niemiec zostało przeniesione na drugi dzień warsztatów. Związane to było z dyskusjami prowadzonymi przez uczestników warsztatów. Kolejnym punktem pracy było przedstawienie przez przedstawicieli placówek specyfiki ich funkcjonowania. Z punktu widzenia realizowanego projektu jest to istotne, ponieważ w zależności od rodzaju placówki moment opuszczenia jej przez wychowanka może być różny.

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy

Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze przeznaczone są dla dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy, wychowania i resocjalizacji jako resocjalizacyjno-wychowawcze, a dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim jako resocjalizacyjno-rewalidacyjne.

Do zadań MOW należy eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do życia zgodnego z obowiązującymi normami społecznymi i prawnymi. Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze przeznaczone są wyłącznie dla młodzieży, wobec której Sądy Rodzinne i Nieletnich zastosowały (w trybie Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich) środek wychowawczy w postaci umieszczenia w MOW.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii

Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii przeznaczone są dla dzieci i młodzieży, które z powodu zaburzeń rozwojowych, trudności w uczeniu się i zaburzeń w funkcjonowaniu społecznym są zagrożone niedostosowaniem społecznym i wymagają stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy, wychowania i socjoterapii. Od 1 września 2011 r. w skład młodzieżowego ośrodka socjoterapii wchodzi co najmniej jedna z następujących szkół: szkoła podstawowa specjalna, gimnazjum specjalne lub szkoła ponadgimnazjalna specjalna. W uzasadnionych przypadkach może funkcjonować MOS, który nie zapewnia całodobowej opieki wychowankom. Do zadań MOS należy eliminowanie przyczyn i przejawów zaburzeń zachowania oraz przygotowanie wychowanków do życia zgodnego z obowiązującymi normami społecznymi i prawnymi.

W chwili obecnej do MOS przyjmowani są wychowankowie na wniosek rodziców a podstawie orzeczenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego. Do 31.12.2012r. mogli być również przyjmowani wychowankowie na mocy postanowienia Sądu Rodzinnego o zastosowaniu środka wychowawczego w postaci umieszczenia w MOS.

Dom Dziecka (placówka opiekuńczo-wychowawcza)

Dom zapewnia dziecku całodobową, ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych i kształcenia.

Dom zobowiązany jest w szczególności do:

- tworzenia warunków do prawidłowego rozwoju fizycznego, psychicznego i poznawczego,
- poszanowania podmiotowości dziecka, wysłuchiwanie jego zdania i w miarę możliwości uwzględniania jego wniosków we wszystkich dotyczących go sprawach, oraz informowania dziecka o podejmowanych wobec niego działaniach,
- zapewnienia poczucia bezpieczeństwa,
- dbałości o poszanowanie i podtrzymywanie związków emocjonalnych dziecka z rodzicami, rodzeństwem i innymi osobami,
- uczenia nawiązywania więzi uczuciowych oraz związków interpersonalnych,
- uczenia poszanowania tradycji, ciągłości kulturowej,
- uczenia planowania i organizowania codziennych zajęć stosownie do wieku dziecka,
- uczenia organizowania czasu wolnego, w tym uczestniczenia w zajęciach kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych,
- kształcenia u dzieci nawyków i uczenia zachowań prozdrowotnych,
- przygotowania dzieci do podejmowania odpowiedzialności za własne postępowanie oraz uczenia samodzielności w życiu,

27

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

- wyrównywania deficytów rozwojowych,
- zapewnienia wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych dzieci,
- stworzenia odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- wyposażenia w odzież, obuwie i inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego, środki higieny osobistej,
- zaopatrzenia w leki,
- zaopatrzenia w podręczniki i przybory szkolne,
- zapewnienia miesięcznie określonej drobnej kwoty do własnego dysponowania przez dziecko, ustalonej przez dyrektora w porozumieniu z samorządem dzieci,
- zapewnienia dostępu do nauki w szkołach poza placówką, w wyjątkowych sytuacjach w systemie nauczania indywidualnego,
- pomocy w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych oraz w miarę potrzeb przez udział w zajęciach wyrównawczych,
- umożliwienie uczestnictwa z zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych,
- zapłaty za pobyt w bursach, internatach, jeżeli dziecko uczy się poza miejscowością zamieszkania,
- pokrycia kosztów przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką,
- organizowania działalności kulturalnej i rekreacyjnej uwzględniając święta i inne dni wynikające z tradycji i obyczajów,
- uzgadniania istotnych decyzji dotyczących dziecka z jego rodzicami lub opiekunami.

28

Kolejnym etapem pracy było dokonanie analizy zalet i wad istniejącego w Polsce systemu opieki instytucjonalnej nad małoletnimi. Uczestnicy warsztatów metodą analizy SWOT i rangowania **określili zalety systemu, jego wady oraz sprzyjające i zagrażające. Efektem rangowania było wyłodzienie najistotniejszych dla danego obszaru pojęć, które zostały umieszczone w poniższym zestawieniu na początkowych pozycjach (do 6 pozycji).**

ZALETY SYSTEMU

1. Opieka	12. Kompetencje umijetności	22. Alternatywne formy spędzania czasu wolnego
2. Wsparcie	13. Start w dorosłe życie	23. Realizacja komunikacja
3. Praca z rodziną	14. Samodzielność	24. Cierpliwość tolerancja pokora
4. Środki finansowe	15. Ambicje-nowe potrzeby	25. Ciągły rozwój
5. Rozwój dziecka	16. Nowe wyzwania	26. Współpraca
6. Rozwój zainteresowań	17. Jednostki z wizją –zespół	
7. Poczucie bezpieczeństwa	18. Baza lokalowa	
8. Kształcenie edukacja	19. Opieka zdrowotna	

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

9. Oderwanie od środowiska	20. Turystyka	27. Zaufanie
10. Przepisy prawa	21. Kultura	28. Miejsce pracy
11. Prawidłowe wzorce		

WADY SYSTEMU

1. Biurokracja przepisów	13. Brak wsparcia
2. Środki finansowe-oszczędności	14. Oszczędności
3. Brak pracy z rodziną	15. Mała Samodzielność
4. Brak specjalistycznych placówek np. terapeutycznych	16. Małe kompetencje pracowników
5. Stereotypy w myśleniu postępczym	17. Rotacja kadry
6. Powrót do środowiska	18. Powierzchność
7. Ucieczki	19. Wyroki sądowe
8. Zbyt liczne grupy – nieowidzenie problematyki	20. Rozdzielanie rodzeństwa
9. Zbyt mała liczba specjalistów-psychotherapeutów terapeutów	21. Stopniowanie środków wychowawczych
10. Rozbieżność wiekowa zbyt duży rozrzut wiekowy w grupach wychowawczych	22. Kierowanie brak niezgodnie z problematyką
11. Brak indywidualizacji	23. Instytucjonalizm
12. Zbyt mała kadra	24. Wypalenie zawodowe
	25. Elementy II życia
	26. Brak bazy lokalowej

29

SPRZYJAJĄCE CZYNNIKI WEWNĘTRZNE

1 Władze samorządowe	4 Współpraca ze szkołami
2 Środowisko lokalne	5 Unia Europejska
3 Współpraca instytucjonalna – sądy, policja	6 Sponsorzy
	7 Organizacje pozarządowe

SZKODZĄCE CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE

1. Brak oddziaływań profilaktycznych	7. Brak sponsorów
2. Brak wczesnej interwencji	8. Brak zaplecza lokalowego
3. Brak przystępności rozrywkowej – wysoka cena	9. Zła infrastruktura (obiekty sportowe, kulturalne)
4. Duszenie pomysłowości	10. Gry komputerowe- brak relacji bezpośredniej
5. Złe prawo	
6. Brak współpracy	

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

WNIOSKI MODERATORA

1. Standardy pracy – w procesie tworzenia dokumentacji HOSTELU powinna powstać tzw. Księga Standardów zawierają m.in.
 - a. Opis kompetencji pracowników
 - b. Arkusze diagnostyczne
 - c. Opis współpracy między placówkami łącznie z propozycją treści porozumienia
 - d. Regulaminy
 - e. Zasady monitorowania realizacji PU i przepływu informacji między instytucjami.
2. Współpraca z kadrami – Niezbędna jest ścisła i ustandaryzowana współpraca między dyrektorami, pedagogami placówek a personelem HOSTELU a także pracownikami socjalnymi pedagogami szkolnymi. Konieczne jest stworzenie platformy współpracy poprzez np. porozumienia, stowarzyszenie czy też inne formy prawne i organizacyjne.
3. Współpraca z rodziną – członkowie rodzin wychowanków powinni również być objęci wsparciem. Często rodzice traktują temat usamodzielnienia wychowanka na zasadach: spychania odpowiedzialności na Państwo, używają placówek jako „straszaka” lub jako najwygodniejsze rozwiązanie. Edukacja rodziców i najbliższego otoczenia wychowanka ma duże znaczenia z punktu widzenia utrzymania trwałości efektów usamodzielnienia
4. Bardzo ważnym elementem działalności HOSTELU jest wsparcie wychowanków w poszukiwaniu mieszkań socjalnych. Większość z wychowanków chce zamieszkać samodzielnie, nie chce wracać do domu rodzinnego.

30

DZIEŃ DRUGI 21.06.2012

SESJA VI. Niemieckie doświadczenia w organizacji hosteli dla młodzieży trudnej

Pierwszym punktem w drugim dniu warsztatów było przedstawienie przez partnerów projektu realizowanego w Niemczech programu pomocy osobom bezdomnym w wieku 18-21 lat. Przy współudziale Fundacji SOS Wioski Dziecięce instytucje państwowe, przede wszystkim Urząd do Spraw Młodzieży organizuje mieszkania chronione dla bezdomnej, często uzależnionej młodzieży. Pobyt w takim mieszkaniu trwa 4 miesiące. Założeniem projektu jest, przygotowanie do drogi kariery zawodowej, grupą docelową są młodzi bez mieszkania w trudnej sytuacji życiowej, rodzinnej, materialnej. Ideą projektu jest realizowanie trzech podstawowych celów:

1. Stabilna osobowość, stabilizacja życiowa, działania terapeutyczne-wartosciowanie młodego człowieka.
2. Rozwój potencjału młodzieży.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

3. Zdobyć kwalifikacji przygotowujących do zdobycia zawodu, oraz zapewnić mieszkanie.

W realizację przedsięwzięcia zaangażowane są wszystkie szczeble administracji państwowej: sfera gminna, powiatowa, regionalna na poziomie landów, ogólnokrajowa. Na poziomie państwa rola ogranicza się do finansowania. Całość odpowiedzialności za proces przywracania młodzieży trudnej do funkcjonowania w społeczeństwie spoczywa na Urzędach do Spraw Młodzieży.

W Niemczech pracodawcy, zaangażowani w sprawy społeczne są przez państwo promowani w różny sposób. Przede wszystkim **uzyskują dofinansowanie dla pracowników młodocianych objętych wsparciem instytucji państwowych. Sprawia to, że firmy są zainteresowane wszechstronnym rozwojem społeczeństwa.**

SESJA VII, VIII, IX. Potrzeby, bariery oczekiwania

Zasadniczą część warsztatów stanowiło określenie potrzeb, oczekiwań i barier związanych z realizacją projektu innowacyjnego. W początkowym zamyśle w każdej z grup roboczych mieli się znaleźć przedstawiciele wszystkich zaproszonych grup (wychowanek+pedagog, szkoła, pracodawca PCPR). **W trakcie trwania warsztatów osoby prowadzące warsztaty, zaobserwowały że wychowankowie są przytłoczeni obecnością swoich opiekunów oraz dużą liczbą osób związanych z opieką państwową wobec młodzieży. Po konsultacji z przedstawicielem FEE zdecydowano, że nastąpi inny podział na grupy robocze.** Pracodawcy pracowali z młodzieżą w jednym zespole, drugi zespół stworzyli pracownicy PCPR, ostatni zespół składał się z pracowników placówek i szkół. Ten podział pozwolił na otwarcie się wychowanków i bardziej odważne wyrażanie swoich potrzeb, a przede wszystkim oczekiwań związanych z funkcjonowaniem hostelu. **Moment ten zapoczątkował formułowanie zmian dotyczących modelu hostelu.** Obecność wychowanków i podjęcie dialogu z prowadzącymi uzmysłowiło osobom dorosłym, że system pomocy nie jest nastawiony na jednostkę. Osoby decyzyjne (opiekunowie w placówkach, pracownicy instytucji pomocowych itp.) odgórnie decydują, co dla człowieka wchodzącego w dorosłość jest dobre, potrzebne, nie zawsze licząc się z jego potrzebami oraz oczekiwaniami.

31

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

Potrzeby oczami PCPR

WYCHOWANEK:	INSTYTUCJA	PRACODAWCA
<ul style="list-style-type: none"> • Akceptacja • Uznanie • Potrzeba realizacji • Rozwoju • Poczucia bezpieczeństwa • Szacunek dla środowiska i rodziny • Współpraca z rodziną • Zapewnienie zatrudnienia • Edukacja na poziomie • Korekta deficytów zdrowotnych • Zaplecze socjalne • Wybaczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • Zatrudnienie specjalistów terapeuta, psycholog, doradca zawodowy, pośrednik pracy, trener pracy, asystent rodziny • Lokalowe • Infrastruktura kulturalno-sportowa • Wsparcie władz lokalnych • Współpraca ze środowiskiem lokalnym • Zatrudnienie kadry do pozyskiwania funduszy zewnętrznych • Nawiązanie stałej współpracy z pracodawcami 	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie ze strony państwa i władz lokalnych w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy • Współpraca z trenerami pracy (lub ich zatrudnianie) • Zrozumienia problematyki młodzieży z placówek • Potrzeba profitów i ulg związanych z zatrudnieniem osób młodych z placówek • Współpraca ze specjalistami • Promocja dobrych praktyk realizowanych przez pracodawców w mediach oraz przez władze

32

Potrzeby oczami pracowników placówek

- Warsztaty integracyjne – wycieczki
- Zagospodarowanie czasu wolnego
- Trening asertywności i kreatywności
- Rozwijanie zainteresowań
- Wyjścia do zakładów pracy
- Spotkania z osobami po przejściach, osobami znanymi, ciekawymi
- Wyjścia do: MONAR MARKOT, DPS, HOSPICJA, NOCLEGOWNIA
- Praca nad celami życiowymi
- Kurs komputerowy
- Spotkania z osobami od wizażu i wizerunku
- Rozmowy spotkania z seksuologiem i innymi specjalistami
- Wyjścia do instytucji – bank poczta
- Dbanie o zdrowie
- Poznanie praw i obowiązków

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

- Zbudowanie poczucia więzi
- Nauka gier i zabaw
- Kurs kulinarny, budowlanka, mały majsterkowicz
- Kurs fotograficzny, prawo jazdy, siłownia i inne dyscypliny sportowe
- Nazwanie i skonkretyzowanie marzeń
- Potrzeba wyjścia na dyskotekę, kino, koncert, zawody sportowe, mecze
- Wyjście na piwo z kolegami
- Uregulowanie zasad palenia
- Potrzeba prywatności i ochrony prywatnych rzeczy
- Wyjścia z dziewczyną
- Zapraszanie do siebie gości
- Świątowanie własnych urodzin
- Wolność

Potrzeby młodych dorosłych

- NORMALNE ŻYCIE
- INDYWIDUALNE SPOTKANIA TERAPEUTYCZNE-PSYCHOTERAPEUTYCZNE
- AKTYWNE SPĘDZANIE CZASU WOLNEGO WYCIECZKI, PRACA Z CIAŁEM
- ROZWÓJ POPRZEZ POKONYWANIE TRUDNOŚCI
- DOŚWIADCZAĆ
- SPOTKANIA Z CIEKAWYMI LUDZMI
- ŻYĆ WŁASNYM ŻYCIEM
- GOTOWOŚĆ DO ZMIANY
- MOŻLIWOŚĆ WYBORU, DECYDOWANIA
- WOLNOŚĆ

33

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

Oczekiwania oczami PCPR

WYCHOWANEK	INSTYTUCJA
<ul style="list-style-type: none">• Indywidualizacja• Kwalifikacje zawodowe, praca mieszkanie• Dobra impreza na zakończenie• Zaufanie –mniejsza kontrola• Współpraca i partnerstwo• Wiara w ich możliwości• Dalsze wsparcie	<ul style="list-style-type: none">• Zmiana kadry zarządzającej – nie wszędzie• Wyższe wynagrodzenia• Szkolenia i superwizje• Wsparcie władz lokalnych• Zwiększenie budżetu jednostkom• Profilaktyka społeczne

Oczekiwania oczami pedagogów

- Urealnienie wychowanków – określenie możliwości spełnienia planów i doprecyzowanie
- Wsparcie po zakończonym projekcie
- Pogłębianie samoświadomości
- Znajomość swoich słabych i mocnych stron
- Znajomość źródła problemu
- Umiejętności społeczne-wyposażenie
- Znajomość instytucji użyteczności publicznej i pomocowych
- Adekwatna samoocena
- Orientacja zawodowa
- Dodatkowe kwalifikacje
- Umiejętności samoobsługowe
- Umiejętność zarządzania własnym portfelem
- Umiejętność planowania i wykorzystania czasu wolnego
- Rozwijanie zainteresowań i pomoc w ich realizacji
- Wykwalifikowana i doświadczona kadra
- Możliwość realizowania własnych marzeń
- Prywatność
- Kultywowanie tradycji (święta, dzień matki, ojca itp.)

34

Oczekiwania młodych dorosłych

- Prace społeczne – odwdzięczenie się
- Nie przetrenować

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

- Terapia
- Nauka poprzez doświadczanie
- Planowanie -wspólne
- Wycieczki
- Doradztwo zawodowe
- Sztuki walki

Bariery oczami PCPR

WYCHOWANEK	INSTYTUCJE	PRACODAWCA
<ul style="list-style-type: none"> • niechęć do udziału w projekcie • Postawa roszczeniowa • Współzależnienie od rodziny i środowiska • Brak wystarczającej motywacji • Słomiany zapał • Strach przed samodzielnością • Lenistwo • Stan zdrowia • Stereotypy społeczne-etykietowanie • Uzależnienia • Konflikt z prawem 	<ul style="list-style-type: none"> • Biurokracja, chaos w dokumentacji • Schematy i szablony • Brak przepływu informacji • Brak współpracy między instytucjami • Brak kompetencji osobowościowych • Zła kadra zarządzająca • Niesatysfakcjonujące wynagrodzenie • Braki kadrowe • Brak wiedzy na temat realizacji projektów UE • Brak umiejętności korzystania z dobrych praktyk • Lenistwo • Brak współpracy z pracodawcami • Brak szkoleń i superwizji • Brak wsparcia państwa i samorządu 	<ul style="list-style-type: none"> • Stereotypy w postrzeganiu osób z placówek • Brak profitów • Brak poczucia odpowiedzialności za młodych ludzi • Brak wiedzy • Brak tworzenia miejsc pracy • Brak współpracy z placówkami • Brak kadry przygotowanej do współpracy z młodzieżą • Brak podmiotów z zakresu ekonomii społecznej

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

Bariery – pedagodzy

- Nierealistyczne oczekiwania i wyobrażenia
- Brak poczucia sprawczości
- Brak wsparcia ze strony rodziny
- Niskie poczucie własnej wartości
- Unikanie samodzielnego podejmowania decyzji
- Unikanie odpowiedzialności
- Niechęć do nauki, duże braki programowe
- Brak poczucia bezpieczeństwa
- Brak zaufania do osób dorosłych
- Problemy emocjonalne, bezradność niedojrzałość, brak wiary w siebie, lęki
- Brak wzorców
- Nieumiejętność systematycznego działania
- Nieumiejętność wyrażania i nazywania swoich uczuć i emocji
- Poczucie niższości
- Odrzucenie przez środowisko lokalne, kontakt z nieodpowiednim środowiskiem
- Podatność na wpływ środowiska

36

DZIEŃ TRZECI 22.06.2012

SESJA X, XI. Budowanie modelu hostelu

Po przeanalizowaniu wszystkich aspektów związanych z potrzebami, oczekiwaniami i barierami stron zaangażowanych w projekt nadszedł moment na zbudowanie modelu hostelu. Na tym etapie pracy przede wszystkim aktywni byli wychowankowie - przyszli mieszkańcy hostelu.

Określili oni główne aspekty funkcjonowania hostelu:

1. Hostel stanowić mają trzy czteroosobowe mieszkania.
2. W ramach funkcjonowania hostelu należy ograniczyć zajęcia grupowe profilaktyczno/terapeutyczne na rzecz spotkań ze specjalistami (seksuolog, prawnik, ekonomista, nauka-planowania budżetu domowego, zawiadywania portfelem itp.) spotkania indywidualne terapeutyczne/psychoterapeutyczne, oraz spotkania z ciekawymi ludźmi. Spotkania „jak w domu” przy herbacie i ciastku.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundacja Edukacji Europejskiej

"Młodzi Gniewni - wypracowanie nowych i skutecznych metod integracji społecznej młodzieży wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym"

3. Staże zawodowe i kursy a także spotkania z doradcą zawodowym mają mieć inne ramy czasowe: miesiąc spotkań z doradcą w celu określenia predyspozycji zawodowych, pierwszy kurs zawodowy, następnie pierwszy staż zawodowy, potem kolejne spotkania z doradcą zawodowym, kolejny kurs zawodowy i kolejny staż zawodowy.
4. Mieszkańcy hostelu oczekują intymności i prywatności, możliwości decydowania o własnym losie,

OPRACOWANIE:

Kraczkowska Iwona

Malczewska – Gerlach Marta

Waldemar Winter

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

